

KATEDRA BOHEMISTIKY

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Markéta Stejskalová

Studijní obor: česká filologie

Název práce (česky/anglicky): Zobrazení řeči a mysli fikčních zvířat v současné české próze / Representation of Fictional Animal Speech and Minds in Contemporary Czech Prose

Vedoucí DP: Mgr. Jiří Hrabal, Ph.D.

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně:

A

Náměty pro obhajobu:

- 1) Kapitulu č. 5 „Způsoby zobrazení řeči a mysli zvířat“ rozdělujete na podkapitoly, v nichž se zabýváte a) zvířecími vypravěči, b) promlouvajícími vyprávěcími postavami-zvířaty a c) zprostředkovanou myslí či řečí zvířat heterodiegetickým vypravěčem. Znamená to tedy, že v současné české próze neexistuje vůbec žádný text či část textu, v němž by byla mysl zvířecích postav prezentována formou „narativního monologu“ (abych navázal na Vámi v DP využitou terminologii Dorrit Cohn), tj. formou polopřímé řeči, z níž se nekonstituuje subjekt heterodiegetického vypravěče?
- 2) Narazila jste při práci i na nějaký text v současné české próze, v němž vypravěčem není fikční lidská bytost ani fikční zvíře, ale nějaký ne-humánní a ne-animální tvor či stroj/uměle vytvořená inteligence? Mohlo by nějak produktivně přispět srovnání takovýchto vypravěčů (či zobrazení jejich myslí) se zvířecími vypravěči (či zobrazením jejich myslí) ke specifikaci právě animálních vypravěčů (či zobrazení jejich myslí)?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Markéta Stejskalová se ujala diplomového úkolu, který jsem nabízel k vypracování opakovaně – leč marně – již několik let. Jsem rád, že se nakonec toto primárně naratologicky zaměřené téma DP dostalo do správných rukou.

MS pracovala na DP od zadání až po její dokončení odpovědně, systematicky a pečlivě. V průběhu psaní konzultovala možné koncepční kroky (tedy kudy se ubírat při uvažování

nad teoretickými otázkami spojenými s vybraným tématem a strukturací DP), aniž by to však bylo na úkor samostatnosti při tvorbě DP.

Ještě před samým promýšlením otázek týkajících se konvencí, s nimiž se pojí prezentace řeči a myšlení zvířecích subjektů, a jejich možných funkcí, diplomantka podnikla nezbytný pramenný výzkum, tj. selekci prozaických textů, v nichž je zobrazení řeči a mysli fikčních zvířat přítomno, z korpusu současné české prózy (a pro srovnání zvolila i některé texty ze světové literatury), čímž získala materiál pro své teoretické uvažování o zvolené problematice.

Samostatně si dohledala relevantní sekundární naratologickou literaturu (s přesahy do *animal studies* a dalších oblastí) převážně zahraniční provenience, neboť práce českých badatelů, zabývajících se tímto tématem, až na výjimky absentují. Odbornou literaturu funkčně využila pro rozvahu nad diplomovým úkolem a pro zpracování teoretického vhledu do vybrané problematiky.

Diplomantka si mj. dohledávala i dobové recenze na analyzované narativní texty, což považuji spíše za „bonus“ (dokládající diplomantčinu pečlivost) než za nezbytnost (který však může být inspirací) v případě práce, která není primárně literárněhistorická, ale je zaměřena na teoretickou problematiku naratologické analýzy.

Práce je strukturována koncepčně a směřuje k otázce po funkci využití zvířecího vyprávění a zobrazení zvířecí mysli a řeči v narativních textech.

Výsledná podoba diplomové práce se vyznačuje precizností, jak po stránce logicko-argumentační, tak stylistické i pravopisné. Považuji ji nejen za zdařilou v kontextu diplomových prací, ale i za přínosnou z oborového hlediska. Písemnou verzi DP proto navrhuji hodnotit stupněm A.

Datum a podpis oponenta:

Mgr. Jiří Hrabal, Ph.D.

20.12.2023